

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 1 marca 2019 r.

Poz. 1069

UCHWAŁA NR VII/76/2019 RADY MIASTA KIELCE

z dnia 21 lutego 2019 r.

w sprawie ustanowienia symboli Miasta Kielce oraz insygniów Prezydenta Miasta Kielce i Przewodniczącego Rady Miasta Kielce

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 13 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t., Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (j.t., Dz. U. z 2016 r. poz. 38) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się symbole Miasta Kielce: herb Miasta Kielce, flagę Miasta Kielce, pieczęć miasta Kielce, hejnał Miasta Kielce, banner Miasta Kielce, flagę stolikową Miasta Kielce i sztandar Miasta Kielce oraz insygnia Prezydenta Miasta Kielce oraz Przewodniczącego Rady Miasta Kielce: łańcuch Prezydenta Miasta Kielce, łańcuch Przewodniczącego Rady Miasta Kielce i dzwonek Przewodniczącego Rady Miasta Kielce.

2. Symbole i insygnia, o których mowa w ust. 1 są nośnikami tożsamości Miasta Kielce mającego osobowość prawną, stanowią dobro osobiste oraz własność Miasta Kielce i podlegają ochronie prawnej oraz mogą być używane wyłącznie w sposób zapewniający im należyłą cześć, szacunek, prestiż i powagę oraz zgodnie z przepisami prawa.

§ 2. 1. Herb Miasta Kielce przedstawia na tarczy hiszpańskiej, w czerwonym polu obwiedzionym czarną linią konturową, godło w postaci złotych (żółtych) majuskuł CK oraz umieszczoną nad nimi złotą (żółtą) koroną o pięciu widocznych kwiatach w kształcie trójliści obwiedzione czarną linią konturową.

2. Wzór graficzny herbu zawiera załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3. 1. Flaga Miasta Kielce jest tautologiczna i stanowi ją płat materiału o proporcjach 5:8 (wysokość do długości), podzielony na trzy pasy. Główny pas stanowiący 8/10 wysokości płata ma barwę czerwoną i na tym pasie, w części przydrzewcowej, umieszczone jest godło herbowe w kolorze złotym (żółtym) o wysokości 6/10 wysokości płata, obwiedzione czarną linią konturową. Po obu stronach płata, nad i pod godłem, na całej długości płata, są wąskie pasy o barwie godła i o wysokości 1/10 wysokości płata każdy.

2. Wzór graficzny flagi zawiera załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 4. 1. Pieczęć Miasta Kielce ma kształt koła o średnicy 36 mm z godłem herbowym Miasta Kielce bez tarczy, umieszczonym pośrodku w polu pieczętnym i napisem majuskułnym MIASTO KIELCE umieszczonym w otoku.

2. Wzór graficzny pieczęci zawiera załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 5. 1. Hejnałem Miasta Kielce jest kompozycja Karola Anbilda, wykonywana na cztery głosy: dwie trąbki i dwa puzony.

2. Zapis nutowy hejnału Miasta Kielce stanowi załącznik nr 4 do niniejszej uchwały.

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1349, 1432 i 2500

§ 6. 1. Banner Miasta Kielce stanowi płat materiału o proporcjach 1:4 (szerokości do wysokości), będący pionowym odwzorowaniem flagi, przy czym godło herbowe jest umieszczone pionowo centralnie w górnej części płata.

2. Wzór graficzny bannera zawiera załącznik nr 5 do niniejszej uchwały.

§ 7. 1. Flaga stolikowa Miasta Kielce stanowi płat materiału o proporcjach 1:2 (szerokości do wysokości), będący pionowym odwzorowaniem flagi, przy czym godło herbowe jest umieszczone pionowo centralnie w górnej połowie płata. Flaga stolikowa jest zawieszona na metalowym stojaku wykonanym ze stali nierdzewnej chromowanej.

2. Wzór graficzny flagi stolikowej zawiera załącznik nr 6 do niniejszej uchwały.

§ 8. 1. Sztandar Miasta Kielce stanowią dwa zszyte ze sobą płaty materiału w kształcie kwadratu o boku 100 cm oraz drzewiec i głowica. Strona samorządowa to pierwszy z płatów, jest koloru złotego (żółtego) z czerwoną obwódką. Na tej stronie jest umieszczony centralnie herb z napisem majuskulnym CIVITAS nad nim i KIELCE pod nim, który stanowi rozwinięcie skrótu majuskuł CK z godła herbowego. Na drugim płacie - stronie przeciwnej do samorządowej - umieszczony jest centralnie Orzeł Biały - godło herbu państwowego na czerwonym tle. Drzewiec sztandaru, toczony z ozdobnego drewna koloru jasnego, ma długość 230 cm i jest zwieńczony w części górnej głowicą, a w części dolnej jest zakończony tuleją metalową. Głowica sztandaru jest mosiężna, którą stanowi okrągła „puszka”, na której ustawione są litery CK, nakryte koroną. Korona ta ma płaską, okrągłą podstawę, do której przymocowana jest obręcz z ośmioma kwiatonami.

2. Wzór graficzny sztandaru i głowicy zawiera załącznik nr 7 do niniejszej uchwały.

§ 9. 1. Łańcuch Prezydenta Miasta Kielce wykonany jest ze srebra pr. 925. Wszystkie elementy repusowane i kartusz herbu są pozłoczone złotem pr. 585. Łańcuch składa się z kwadratowych elementów o zaoblonych rogach. Połowa z nich jest ażurowa, a pozostałe elementy są repusowane z blachy. W każdym repusowanym elemencie jest oprawiony krzemień pasiasty w kształcie zaoblonego kwadratu. Zasadnicze elementy są rozdzielone repusowanymi wstawkami. Zwieńczenie łańcucha stanowi duży krzemień pasiasty - kaboszon. Pod zwieńczeniem umocowany jest najważniejszy element łańcucha, czyli kartusz z nałożonym na niego herbem. Ogniwa łańcucha są spięte cieńszym srebrnym łańcuchem z regulacją długości.

2. Wzór graficzny łańcucha Prezydenta Miasta zawiera załącznik nr 8 do niniejszej uchwały.

§ 10. 1. Łańcuch Przewodniczącego Rady Miasta Kielce wykonany jest ze srebra pr. 925. Składa się z okrągłych elementów ażurowych i okrągłych elementów repusowanych z blachy. Elementy te są rozdzielone repusowaną wstawką. W każdym repusowanym elemencie jest oprawiony krzemień pasiasty szlifowany na kaboszon. Zwieńczenie łańcucha stanowi duży kaboszon z krzemienia pasiastego, do którego umocowany jest najważniejszy element łańcucha, czyli herb miasta nałożony na ozdobny kartusz. Ogniwa łańcucha są spięte cieńszym srebrnym łańcuchem z regulacją długości.

2. Wzór graficzny łańcucha Przewodniczącego Rady Miasta zawiera załącznik nr 9 do niniejszej uchwały.

§ 11. 1. Dzwonek Przewodniczącego Rady Miasta Kielce składa się z głowicy i dzwonka właściwego. Głowica dzwonka jest odwzorowaniem głowicy sztandaru i jest wykonana z mosiądzu. Pręt łączący głowicę z dzwonkiem właściwym jest wykonany z twardego drewna, malowanego na kolor brązowy. W miejscach połączenia pręta z głowicą i dzwonkiem, na prętach umieszczone są mosiężne tuleje. Integralną częścią dzwonka jest podstawka z twardego drewna w kształcie krążka o średnicy większej o 10% niż średnica dzwonka, z naklejonym filcem w kolorze zielonym.

2. Wzór graficzny dzwonka Przewodniczącego Rady Miasta zawiera załącznik nr 10 do niniejszej uchwały.

§ 12. Szczegółowy opis heraldyczny - historyczny lub techniczny symboli lub insygniów, o których mowa w § 1, z zastrzeżeniem § 5 ust. 2, zawiera załącznik nr 11 do niniejszej uchwały.

§ 13. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kielce.

§ 14. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Rady Miasta
Kielce

Kamil Suchański

Załącznik nr 1
do uchwały nr VII/76/2019
Rady Miasta Kielce
z dnia 21 lutego 2019

HERB MIASTA KIELCE

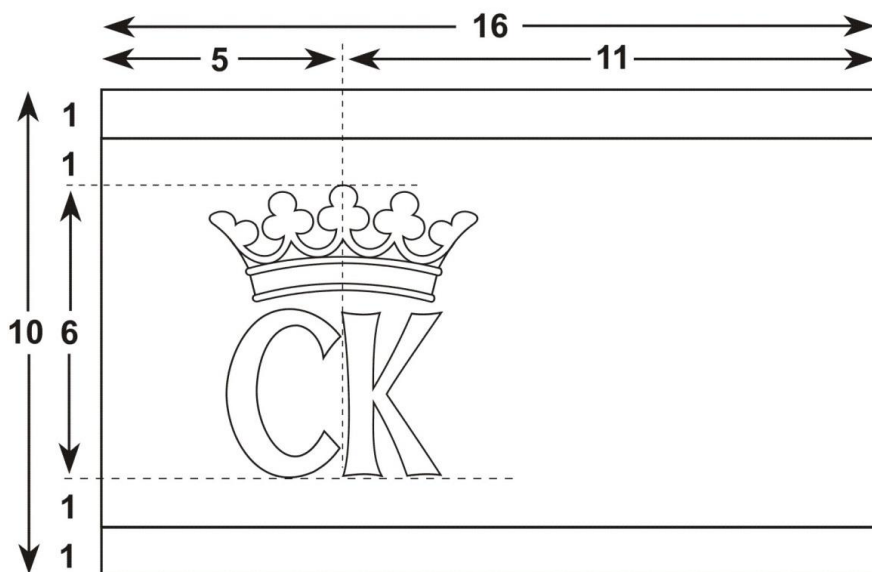
 M 15%, Y 100% M 100%, Y 100% K 100%

Załącznik nr 2
do uchwały nr VII/76/2019
Rady Miasta Kielce
z dnia 21 lutego 2019

FLAGA MIASTA KIELCE

 M 15%, Y 100% M 100%, Y 100% K 100%

H (wysokość) = 10, L (długość) = 16
Proporcje 5:8

Załącznik nr 3
do uchwały nr VII/76/2019
Rady Miasta Kielce
z dnia 21 lutego 2019

PIECZEĆ MIASTA KIELCE

Załącznik nr 4
do uchwały nr VII/76/2019
Rady Miasta Kielce
z dnia 21 lutego 2019

HEJNAŁ MIASTA KIELCE

„Hejnał”
miasta Kielce

Godło „Jedź”

Maestoso

Tromb
Tr
Tobrn
Tr

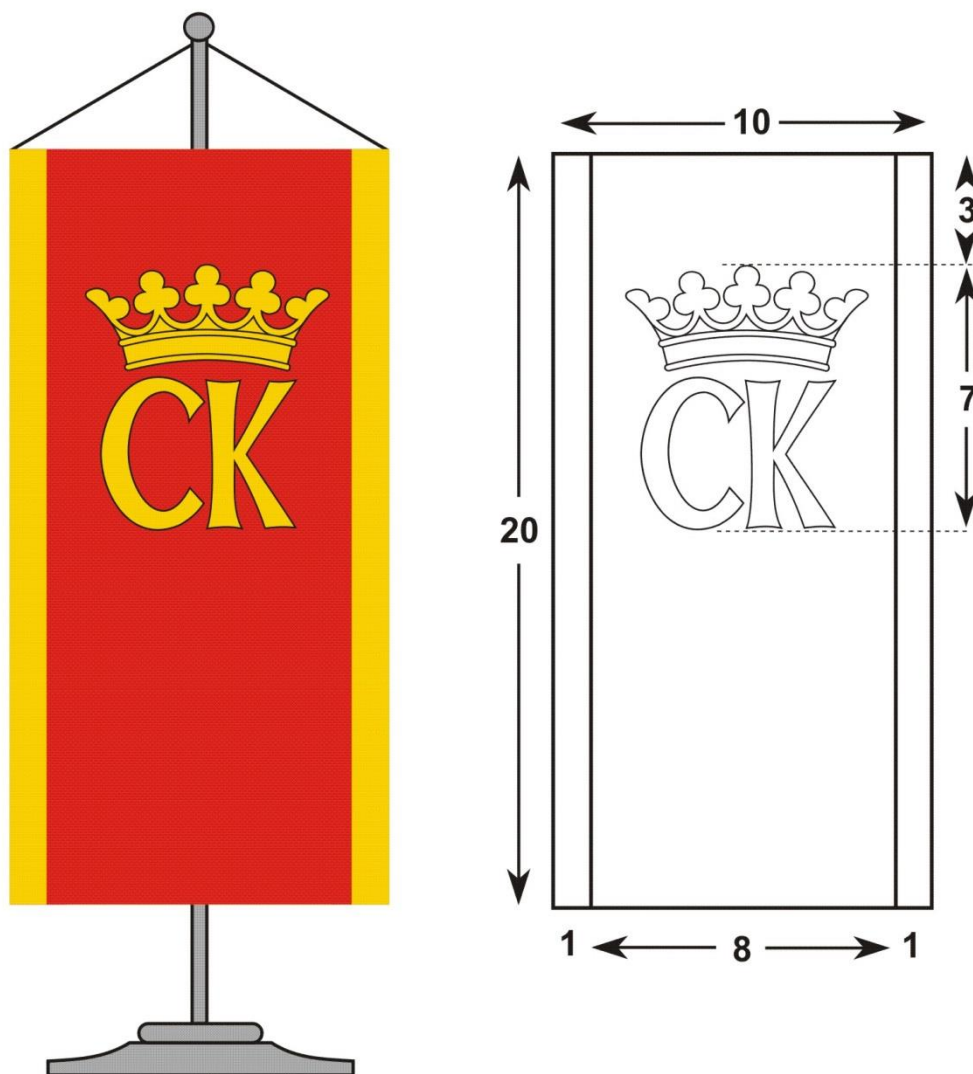
Załącznik nr 5
do uchwały nr VII/76/2019
Rady Miasta Kielce
z dnia 21 lutego 2019

BANNER MIASTA KIELCE

Załącznik nr 6
do uchwały nr VII/76/2019
Rady Miasta Kielce
z dnia 21 lutego 2019

FLAGA STOLIKOWA MIASTA KIELCE

 M 15%, Y 100%

 M 100%, Y 100%

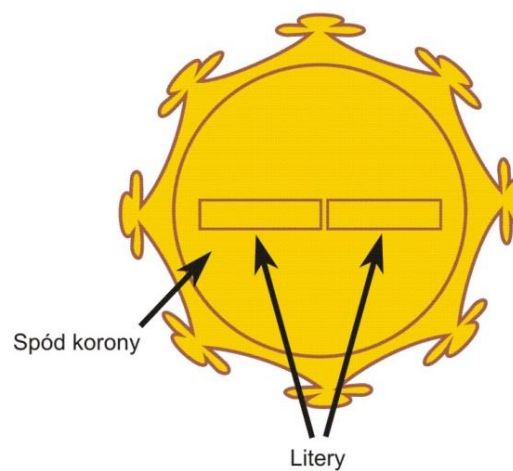
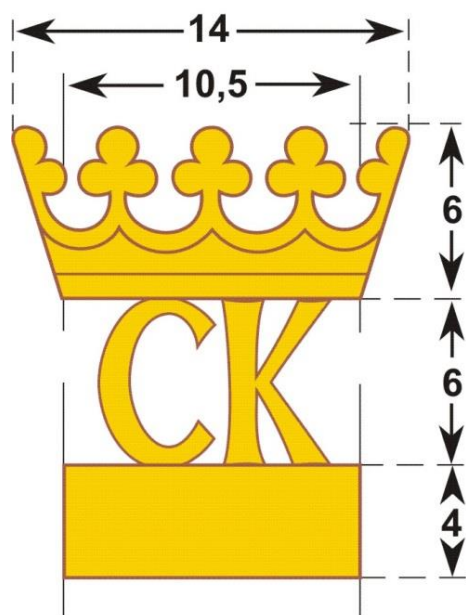
 K 100%

Załącznik nr 7
do uchwały nr VII/76/2019
Rady Miasta Kielce
z dnia 21 lutego 2019

SZTANDAR MIASTA KIELCE

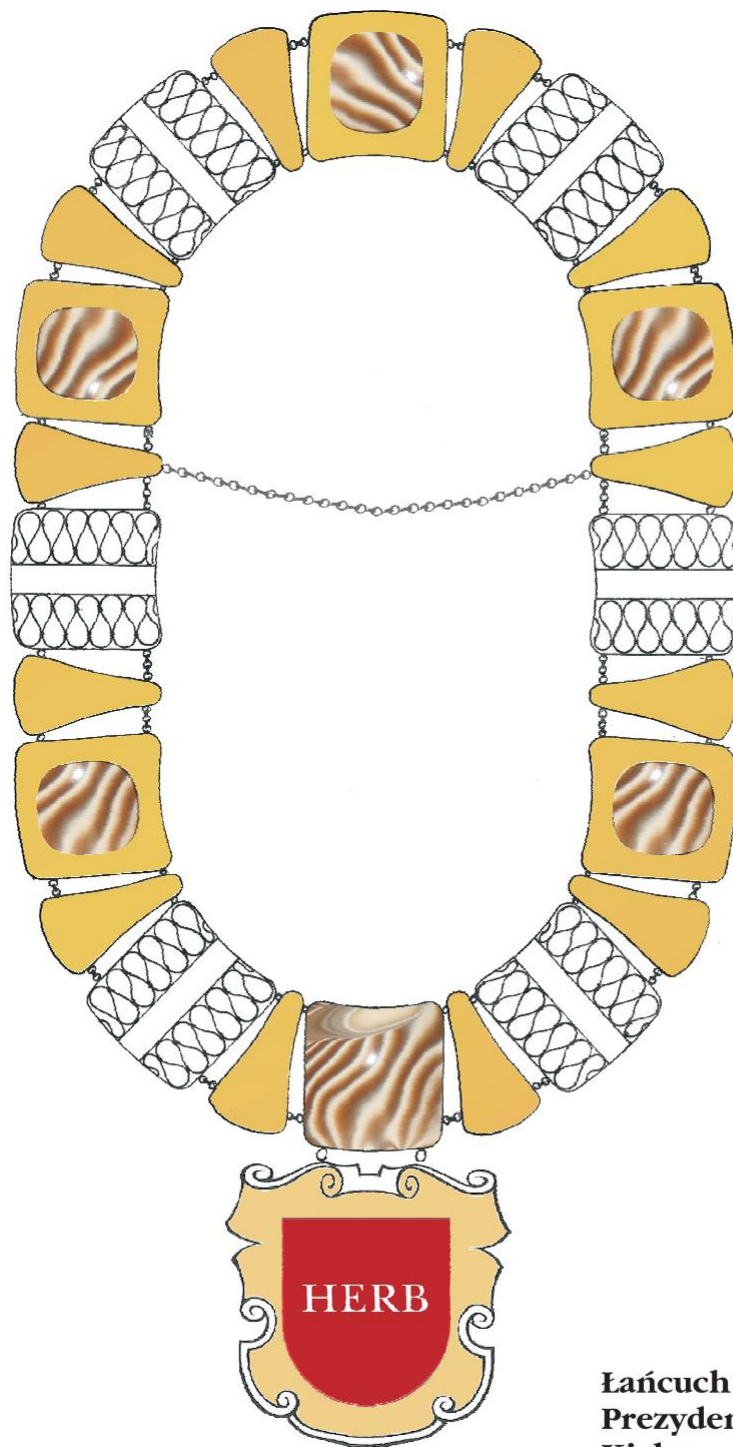

SZTANDAR MIASTA KIELCE

Głowica sztandaru

Załącznik nr 8
do uchwały nr VII/76/2019
Rady Miasta Kielce
z dnia 21 lutego 2019

**Łańcuch
Prezydenta Miasta
Kielce**

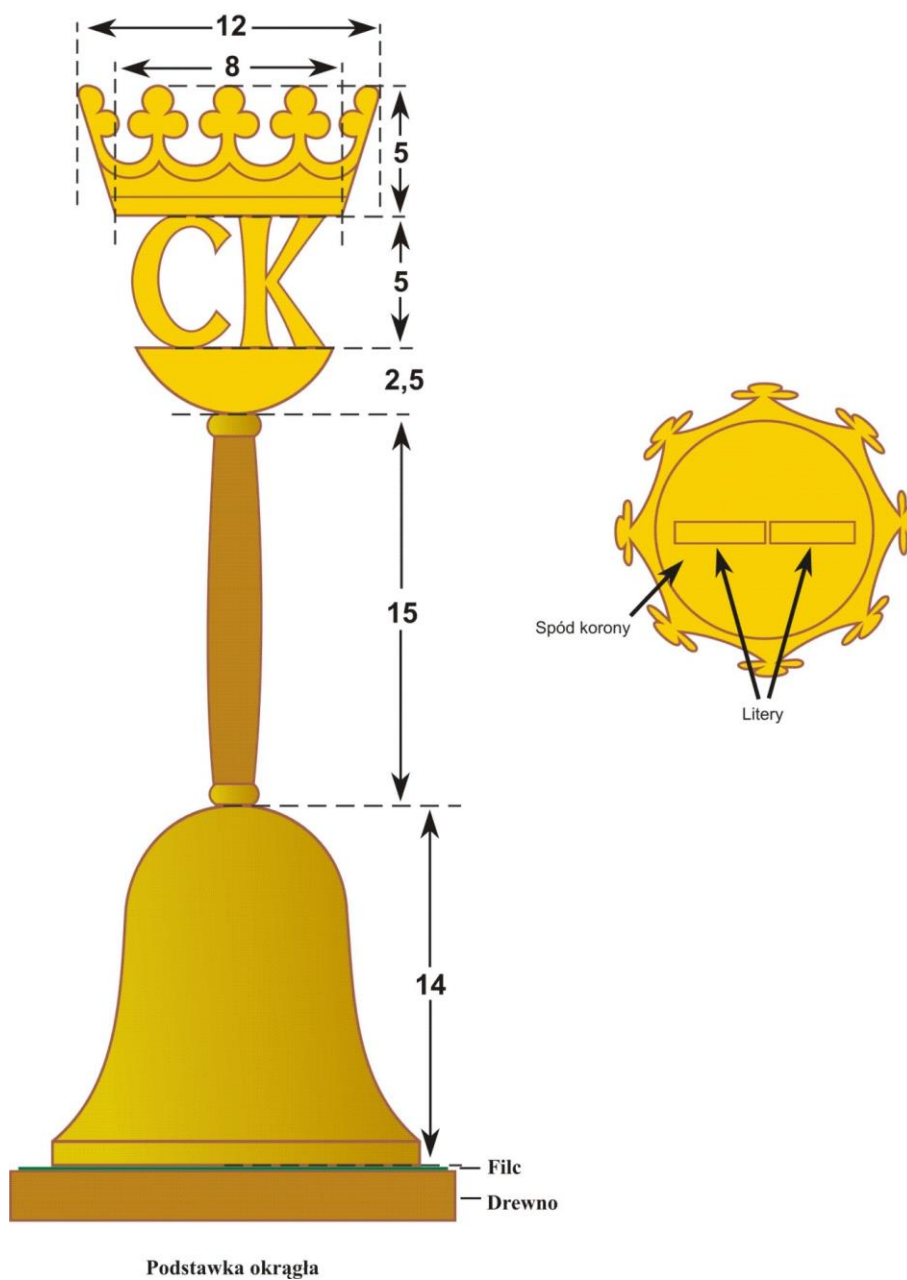
Załącznik nr 9
do uchwały nr VII/76/2019
Rady Miasta Kielce
z dnia 21 lutego 2019

**Łańcuch
Przewodniczącego
Rady Miasta Kielce**

Załącznik nr 10
do uchwały nr VII/76/2019
Rady Miasta Kielce
z dnia 21 lutego 2019

**DZWONEK
PRZEWODNICZĄCEGO RADY
MIASTA KIELCE**

Załącznik nr 11
do uchwały nr VII/76/2019
Rady Miasta Kielce
z dnia 21 lutego 2019

UZASADNIENIE ZNAKÓW I INSYGNIÓW MIASTA KIELCE

Kielce, należące do biskupów krakowskich, określono mianem miasta już w dokumencie z 1186 roku¹. Jednakże dopiero w 1364 r. dzięki biskupowi Bodzancie uzyskano prawo na lokację na prawie magdeburskim. W 1459 r. zmieniono to prawo na średzkie, a w 1479 r. potwierdzono przywilej odbywania jarmarków.

Z tego okresu nie ma żadnych informacji o pieczęciach i herbie miasta. Dopiero w 1501 r. nastąpiło nadanie miastu pieczęci przez biskupa krakowskiego Fryderyka Jagiellończyka, który po śmierci króla Jana I Olbrachta pełnił funkcję interrexa. Zgodni, co tego są wybitni heraldycy – M. Gumowski i H. Seroka². Natomiast według J. Głównki pieczęć ta została wykonana między 1493 r., kiedy Fryderyk Jagiellończyk został kardynałem, arcybiskupem gnieźnieńskim i prymasem Polski, a 1503 r., kiedy zmarł³. Wydaje się jednak, że bardziej właściwa jest data 1501 r., gdyż właśnie z pełnieniem funkcji interrexa może się wiązać umieszczenie korony w herbie Kielc. Miastu biskupiemu korona nie przysługiwała, ale mógł ją umieścić w herbie brat zmarłego króla i tymczasowy dysponent korony.

Taki herb widnieje na najstarszym odcisku pieczęci przy dokumencie z 1566 roku⁴.

Pieczęć ta ma średnicę 30 mm, W jej polu, na tarczy renesansowej są majuskuły CK pod koroną o pięciu widocznych kwiatonach w kształcie trójliścia. Legenda w otoku brzmi: + S + MVNVS + R I + D + FRIDER CIS. Podobna, lecz pełniejsza jest legenda późniejszej

¹ *Miasta polskie w Tysiącleciu*, tom I str. 495, Wrocław-Warszawa-Kraków 1965.

² H. Seroka, *Herby miast małopolskich do końca XVIII wieku*, str. 260, Warszawa 2002.

³ J. Głównka, *Herb miasta Kielce – geneza i historia (stan badań)*, w: „Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach” t. XVIII, str. 20-21, Kielce 1995.

⁴ W. Wittyg, *Pieczęcie miast dawnej Polski*, Zeszyt III, str. 113, Kraków-Warszawa 1914.

pieczęci, której odcisk jest przy dokumencie z 1789 roku. Legenda ta brzmi: . VNUS · R · M · I · D · FRIDERICI · ...RDI...LIS · D..E... co można rozwinąć następująco: MVNVS REVERENDISSIMI MAGMIFICI ILLVSTRISSIMI DOMINI FREDERICI CARDINALIS DEI GRATIA EPISCOPI CRACOVIENSIS⁵. Nie ma więc wątpliwości, że tytułatura odnosi się do Fryderyka, kardynała, z Bożej łaski biskupa krakowskiego.

Pieczęć z 1789 roku.

Biorąc powyższe pod uwagę, trudno się dziwić, że w legendzie obu pieczęci zamiast nazwy miasta widnieje tytułatura zwierzchnika Kielc, tego który nadał miastu pieczęć herbową. Nie znając pieczęci wcześniejszych możemy tylko przypuszczać, że Fryderyk Jagiellończyk albo nadał miastu herb, albo udostępnił koronę herb wcześniejszy, składający się wyłącznie z majuskuł CK (*Civitas Kielce* – Miasto Kielce).

Jedno jest pewne – godłem herbowym Kielc są majuskuły CK pod koroną. Od stuleci znane są także tynktury herbu (w polu czerwonym złote godło). W herbie używanym przez miasto obecnie zniekształcone są oba elementy godła. Korona jest zbyt duża, litery nieproporcjonalnie małe. Kształt kwiatonów korony znacznie odbiega od ich wyglądu na obu pieczęciach. Są one udziwnione, a stylizacja korony jest barokowa, podczas gdy powinna nawiązywać do kształtu z pieczęci, charakterystycznego dla późnego gotyku i renesansu, zgodnego również ze stylizacją heraldyczną.

Zadaniem projektanta nowego opracowania graficznego herbu było jedynie ustalenie kształtów i względnych rozmiarów obu elementów godła. Kształt kwiatonów (trójliście) nie podlega dyskusji, gdyż jest taki, jak na obu pieczęciach. Należało się jednak zastanowić na

⁵ H. Seroka, *Herby miast małopolskich do końca XVIII wieku*, str. 257, Warszawa 2002.

tym, czy korona ma być przedstawiona z perspektywy (jak na pieczęci późniejszej), czy widziana *en face* – wprost. To drugie rozwiązanie wybrano z dwóch powodów. Po pierwsze jest zgodne z wizerunkiem korony na pieczęci wcześniejszej, a po drugie jest w zgodzie z zasadami stylizacji heraldycznej. Krój liter odpowiada epoce, w której używano pieczęć wcześniejszą. Rozmiary obu elementów godła dobrano tak, by tworzyły harmonijną całość. Na pieczęci wcześniejszej litery były zbyt duże, a na późniejszej nieproporcjonalnie małe.

Barwy herbu posłużyły do skomponowania weksyliów – flagi, flagi stolikowej i banneru. Płat został podzielony na trzy pasy. Główny ma barwę czerwoną i szerokość $\frac{4}{5}$ szerokości płata. Dzięki temu można było umieścić na nim duże godło herbowe (o wysokości $\frac{3}{5}$ szerokości płata). Po obu stronach tego pasa są wąskie ($\frac{1}{10}$ szerokości płata) pasy o barwie godła. Godło umieszczono nie pośrodku, lecz bliżej części czołowej, gdyż tak będzie zawsze widoczna przynajmniej jego część, nawet kiedy flaga będzie zwiśać przy bezwietrznej pogodzie.

Ten sam układ barw ma szarfa Radnego, z tym że pasy żółte mają szerokość $\frac{1}{6}$ szerokości szarfy. Szarfa powinna być założona tak, by górny skraj godła herbu znajdował się 12 centymetrów poniżej prawego ramienia. Przy wizerunku szarfy pokazano sposób składania jej końców i miejsce mocowania spinki, która jest dziełem innego projektanta.

Sztandar jest złożony z dwóch zszytych ze sobą płatów. Na stronie „samorządowej” jest herb Kielc z napisem CIVITAS (nad nim) KIELCE (pod nim), który stanowi rozwinięcie skrótu CK z godła herbowego. Na stronie drugiej umieszczono Orła Białego – godło herbu państwowego na czerwonym tle. Głowicą sztandaru jest mosiężna okrągła „puszka”, na której ustawione są litery CK, nakryte koroną. Korona ta ma płaską, okrągłą podstawę, do której przymocowana jest obręcz z ośmioma kwiatonami.

Podobnie skonstruowana jest mosiężna głowica dzwonka Przewodniczącego Rady Miejskiej. Pręt, łączący głowicę z dzwonkiem powinien być wykonany z twardego drewna, malowanego na kolor brązowy. W miejscach połączenia pręta z głowicą i dzwonkiem, na prętach umieszczone są mosiężne tuleje.

Na pieczęci miasta umieszczone zostało samo godło herbowe, bez tarczy. Dzięki temu jest ono większe i wyraźniejsze niż w przypadku umieszczenia go na tarczy herbowej.

Beata Znamierowska

UZASADNIENIE TECHNICZNE

Łańcuch Przewodniczącego Rady Miasta Kielce.

Łańcuch Przewodniczącego Rady Miasta wykonany jest ze srebra pr.925. Składa się z okrągłych elementów ażurowych i okrągłych elementów repusowanych z blachy. Elementy te są rozdzielone repusowaną wstawką, która gwarantuje prawidłowe układanie się łańcucha. W każdym elemencie repusowanym jest oprawiony krzemień pasiasty szlifowany na kaboszon. Zwieńczenie łańcucha stanowi duży kaboszon z krzemienia pasiastego, do którego umocowany jest najważniejszy element czyli herb miasta nałożony na ozdobny kartusz. Ogniwa łańcucha są spięte cieńszym, srebrnym łańcuchem z regulacją długości co daje możliwość dopasowania do osoby noszącej łańcuch.

Wszystkie elementy łańcucha są wykonane ręcznie z polerowaniem włącznie.

Łańcuch Prezydenta Miasta Kielce.

Łańcuch Prezydenta Miasta wykonany jest ze srebra pr.925. Wszystkie elementy repusowane i kartusz herbu są pozłoczone złotem pr.585. Łańcuch składa się z kwadratowych elementów o zaoblonych rogach. Połowa z nich jest ażurowa, a pozostałe są repusowane z blachy. W każdym repusowanym elemencie jest oprawiony krzemień pasiasty w kształcie zaoblonego kwadratu. Zasadnicze elementy są rozdzielone repusowanymi wstawkami, które gwarantują prawidłowe układanie się łańcucha. Zwieńczenie łańcucha stanowi duży krzemień pasiasty – kaboszon. Pod zwieńczeniem umocowany jest najważniejszy element łańcucha, czyli kartusz z nałożonym na niego herbem. Ogniwa łańcucha są spięte cieńszym, srebrnym łańcuchem z regulacją długości co daje możliwość dopasowania do osoby noszącej łańcuch.

Wszystkie elementy łańcucha są wykonane ręcznie z polerowaniem włącznie.

Każdy łańcuch posiada specjalnie wykonane etui.

Spinka Szarfy Radnego Rady Miasta Kielce.

Spinka wykonana jest ze srebra pr.925. Wykonana jest ręcznie ze srebrnych elementów o przekroju półokrągłej obrączki. Długość spinki odpowiada szerokości szarfy radnego. Spód spinki stanowi specjalna sprężyna wykonana ze stali chirurgicznej, która gwarantuje solidne połączenie obu końców szarfy. W spince oprawione są trzy krzemienie pasiaste wyszlifowane na kaboszon.

We wszystkich insygniach został użyty kamień półszlachetny o nazwie krzemień pasiasty z uwagi na to, że Kielce są stolicą województwa będącego jedynym na świecie miejscem występowania tego minerału.

Marzena Kwiatkowska